

bin/irbis_nbuvcgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Nvldu_2012_1_20.pdf (Дата звернення: 29.03.2021)

3. Кубаєнко А. В. Проблемні питання комунікативної компетентності та культури спілкування в службовій діяльності працівників міліції//Південноукраїнський правничий часопис. – 2013–[Електронний ресурс]. URL: http://irbis-nbuvcgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Pupch_2013_1_88.pdf (Дата звернення: 29.03.2021)

Денисюк Мар'яна Ігорівна,
курсант 2-го курсу ННІ № 3 НАВС
Науковий керівник: **Петрова Г.М.,**
кандидат філософських наук,
доцент кафедри філософії права
та юридичної логіки

ГАБРІЕЛЬ МАРСЕЛЬ

Габріель-Оноре Марсель (1889-1973) - французький філософ, один із найвидатніших представників сучасного екзистенціалізму. Молодим він зазнав сильного впливу ідей засновника філософії існування Серена К'єркегора, представника інтуїтивізму Анрі Бергсона, неокантианця Леона Брюнsvіка і неогегельянця Джозайя Ройса, а під впливом свого друга, письменника Франсуа Моріака, прийняв католицьку віру.

Мислитель уникав публічності, ніколи не викладав, був далеким від політики і, на відміну від деяких своїх видатних сучасників, не належав до тих, хто хвилював уяву суспільства. Широке визнання прийшло до нього лише наприкінці 1940-х.

Твори Марселя являють собою поєднання фрагментарних роздумів, які описують переживання – як власні, так й інших людей, розкривають терзання людської думки на шляху пізнання сутності буття та Бога. «Мені належало рішуче відмовитися від ідеї створення системи: бо стало ясно, що мій спосіб мислення є несумісним із систематичною формою», – писав філософ. Мислитель розпочав свій шлях із свідомого відкидання будь-якої системи та системності у мисленні, принципово відмовився з самого початку від будь-яких уступок доктрині, якою б логічно правильною вона не була. Для нього науково-об'єктивний підхід до дійсності насправді нічого спільного ні з нею, ні тим паче з Тим, що понад нею, не має. Такий підхід, оскільки він “об'єктивізує” все, що досліджує, тобто, по суті “препарує його”, є абстрактним і не годиться для справжнього філософського осмислення світу. Марсель звертається до конкретного, життєвого, екзистенціального, тобто на безпосереднє переживання буття, чи у його зрізах (екзистенціальному,

релігійному) чи у всій його повні. І саме цим продовжує августиніанську апологію віри як єдиного виправдання.

Згідно Марселя, драматизм людської екзистенції передусім криється у свободі вибору – виборі між вірою та її запереченням, між відкритістю буттю і замкнутістю у собі. Мислитель розмежує два світи: з одного боку, це екзистенція людини як зосередження страждань; з іншого – «світ об'єктів» як творення абстрактного розуму. Це протиставлення лягло в основу книги «Бути і мати». Філософ розглядає «мати» як занурення у світ матерії, володіння, замкнутість в цій чи іншій конкретній ситуації, відмова від вищих істин. «Бути» в його розумінні означає подолати зовнішню підпорядкованість певним обставинам, знайти свободу і повернутися душею до Бога.

Отже, дійсність постає у Марселя розщепленою на справжній світ буття і несправжній світ володіння. При цьому, на думку мислителя, у сучасному світі домінує несправжність – існування як володіння сприймається людьми як єдино можливе. По суті, йдеться про втрату істинного буття, у чому мислитель бачить головну причину роз'єднаності людей, втрати гармонії нашого існування.

Чим відрізняється філософія Г.Марселя від інших? Тут ми повинні повернутися до філософських засад мислителя. Як не парадоксально, але ситуація української філософської думки і думки Марселя у чомусь дуже збігаються. Як і Марсель, багато хто з нас починає з “покинутости”, “сирітства”. Або принаймні з “невтаємниченості”. Невтаємничености у що? Очевидно, у своє власне буття, тобто у метафізику свого існування. Ми залишаємося і борсаємося у своїх проблемах та реаліях, як і десятиліттями до цього. Однак, попри зовнішні декларації та формальне розкріпачення, не кожному з нас відкрилося сокровенне, найсокровенніше у собі, довкола і поверх нас.

Те ж саме було і з Габріелем Марселем. Він теж пройшов довгий шлях, щоб у тридцять років, у 1929 році прийняти католицтво і прагнути, так як і сучасні вітчизняні філософи, пробиватися до стрижня єства як людини, так і самого її екзистування перед лицем Сокровенного.

Справжнє буття, за Марселем, виражається через емоції, любов – чуттєвий порив до іншої людини або Бога. Значення, яке мислитель надавав людській любові, добре ілюструє його відомий вислів: «Сказати людині: “Я тебе кохаю” – те ж саме, що сказати їй: “Ти житимеш вічно – ти ніколи не помреш”». Любов, у його розумінні, – таїнство, яке поглинає індивіда цілком, у якому немає протиставлення «я – і не я», котре єднає людину та предмет її емоцій. На переконання філософа, любов здатна допомогти людям подолати власну роз'єднаність («Є тільки одне страждання – бути самотнім»), долучитися до абсолютного «Ти» або до бога – тим самим долається розтрошеність світу, протиставлення буття і володіння, справжності і несправжності.

Але при цьому, згідно Габріеля Марселя, людині недоступне будь-яке абсолютне досягнення, і вона залишатиметься вічним мандрівником, котрий перебуває у невпинному пошуку й становленні.

Крилаті вислови Габріеля Марселя:

- Я відчуваю, отже існую.
- Справжня присутність людини починається тільки після її смерті.
- Ідея існує тією мірою, якою знаходить послідовників.
- Людина може те, що може її техніка, але водночас ця техніка не в змозі врятувати її від себе.
- Там, де є творення, немає і не може бути деградації.

Драчук Світлана Петрівна,
курсант 2-го курсу ННІ № 3 НАВС
Науковий керівник: **Петрова Г.М.,**
кандидат філософських наук,
доцент кафедри філософії права
та юридичної логіки

СЕРГІЙ КРИМСЬКИЙ

Сергій Борисович Кримський народився в 1930 році на Донбасі в Бахмуті. Закінчив філософський факультет Київського університету ім. Т. Шевченка. З 1957 р. працював в Інституті філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України, де пройшов усі посади — від молодшого лаборанта до завідувача відділу, головного наукового співробітника інституту. Доктор філософських наук (1976), професор (1987). Викладав у Центрі гуманітарної освіти НАН України та Національному університеті «Києво-Могилянська академія». Зробив помітний внесок у розробку логіки наукового дослідження (1960-1970-ті рр.) і культурологічного підходу до з'ясування філософських проблем (від початку 1980-х рр.). Розробляв засади перетворення знання (динаміки теорій), прийоми витлумачення (як операції зворотної абстракції), засади узагальненої (некласичної) раціональності та розуміння, принципи духовності (зокрема «етичної гідності істини», «третьої правди», «інтелектуальної рішучості» тощо), розвивав неоплатонічну концепцію вилучення архетипових (на зразок ейдосів Платона) структур буття, розуму та культури; виділив архетипи української культури. Запропонував цілісну концепцію людини як носія й осередку культури. Творчий доробок С.Б. Кримського відзначається ерудицією, раціональністю й водночас образним ладом, стиль викладу — художністю та високим естетичним смаком. Його блискучі лекції для студентів та аспірантів, виступи по телебаченню мали незмінний успіх. Написав багато робіт, серед яких варто відзначити:

- «Генезис форм і законів мислення» (1962);
- «Научное знание и принципы его трансформации» (1974);
- «Философия как путь человечности и надежды» (2000);